

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | WM: Nowożytny rysunek europejski, PG_00183665                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Historia sztuki (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2025 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2025/2026                                                                                                                                                                                                            |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | II stopnia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć fakultatywnych<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                                                                                                                                                           |                       |       |
| Rok studiów                              | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski                                                                                                                                                                                                               |                       |       |
| Semestr studiów                          | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 2.0                                                                                                                                                                                                                  |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | zaliczenie                                                                                                                                                                                                           |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii Sztuki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           | dr Maja Mociewicz                    |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           | dr Maja Mociewicz                    |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                                              | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 30.0                                                      | 0.0                                  | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                                                  | 0.0                   | 30    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                                                      | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 30                                                        |                                      | 4.0                    |                                                                                                                                                                                                                      | 20.0                  | 54    |
| Cel przedmiotu                           | Celem zajęć jest zapoznanie studentów z historią, typologią i technikami rysunku, koncentrując się na epoce nowożytnej. Studenci nauczą się rozpoznawać rodzaje rysunków, określać ich funkcję i powiązania z innymi dziedzinami sztuki: malarstwem, grafiką, rzeźbą i architekturą. Omówione zostaną poszczególne szkoły: włoska, niemiecka, niderlandzka i francuska, od końca XV do końca XVIII w. Wykłady przybliżą twórczość najwybitniejszych rysowników epoki nowożytnej, prześledzą proces konstytuowania się rysunku jako samodzielnej dziedziny sztuki i jego roli w kształceniu artystycznym. Zdobyta wiedza umożliwi studentom poszerzenie zakresu własnych zainteresowań badawczych, zwłaszcza w zakresie analizy rysunków dawnych w pracy badacza sztuki nowożytnej. |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |

| Efekty uczenia się przedmiotu | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                               | Sposób weryfikacji i oceny efektu                           |
|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                               | [HISTSZMU2_W04] Zna główne kierunki rozwoju i najważniejsze nowe osiągnięcia w zakresie historii sztuki                                                                                                                                                                                                       | Zna największe osiągnięcia sztuki w zakresie rysunku nowożytnego                                                                                                                                                                                                 | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                      |
|                               | [HISTSZMU2_K08] Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi, nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce                                                                                                                    | Samodzielnie pogłębia posiadaną wiedzę poprzez uczestnictwo w wybranych wydarzeniach kulturalnych                                                                                                                                                                | [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta |
|                               | [HISTSZMU2_W01] Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę o specyfice przedmiotowej, terminologii, teorii i metodologii nauk o sztuce                                                                                                                                                                               | Zna sepcyfikę i dedykowaną terminologię przynależną wiedzy zabytkoznawczej w obszarze nowożytnego rysunku                                                                                                                                                        | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                      |
|                               | [HISTSZMU2_U03] Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii sztuki | Posiada pogłębione umiejętności badawcze pozwalające na syntezę prac innych autorów a także dobór właściwych metod badawczych nad rysunkiem nowożytnym                                                                                                           | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja                     |
|                               | [HISTSZMU2_U05] Posiada umiejętność integrowania wiedzy w zakresie historii sztuki oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych                                                                                                                                                             | Posiada umiejętność integrowania wiedzy w zakresie historii sztuki oraz jej zastosowania w odniesieniu do dzieł nowożytnego rysunku                                                                                                                              | [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta |
|                               | [HISTSZMU2_W02] Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach nauk o sztuce                                                                                                                                                                                                           | Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę szczegółową o rysunku europejskim                                                                                                                                                                                            | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                      |
|                               | [HISTSZMU2_W06] Zna i rozumie metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki, w szczególności zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania dzieł sztuki oraz epok artystycznych                                                                                     | Zna i rozumie metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki, w szczególności zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania dzieł sztuki oraz epok artystycznych i potrafi je odnieść do badań nad nowożytnym rysunkiem | [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja                     |
| Treści przedmiotu             | [HISTSZMU2_W05] Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze dzieła sztuki                                                                                                                                                                                                                                     | Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze rysunku nowożytnego                                                                                                                                                                                                  | [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja                     |
|                               | 1. Rysunek zagadnienia terminologiczne, typologia                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|                               | 2. Rysunek zagadnienia techniczne : techniki rysunku, materiały, filigrany i oznaczenia, datowanie                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|                               | 3. Status rysunku u progu epoki nowożytnej Włochy i północna Europa                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|                               | 4. Związek między rysunkiem a innymi dziedzinami sztuki w epoce nowożytnej: grafika, malarstwem, rzeźbą i architekturą                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|                               | 5. Rysunek włoski XV-XVIII w.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|                               | 6. Rysunek niemiecki XV-XVIII w.                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|                               | 7. Rysunek niderlandzki XV-XVIII w.                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
| Wymagania wstępne i dodatkowe | 8. Kolekcjonerstwo rysunku dawnego historia i współczesność, z naciskiem na kolekcje muzealne                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |

| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe) | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Składowa oceny końcowej |
|---------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
|                                                               | Kolokwium                   | 51.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 100.0%                  |
|                                                               | Obecność                    | 85.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0.0%                    |
| Zalecana lista lektur                                         | Podstawowa lista lektur     | <p>Zygmunt Ważbiński, <i>Disegno w teorii artystycznej XVI wieku: Italia</i>, [w:] Żuchowski Tadeusz J., Dudzik Sebastian [red.], <i>Disegno - rysunek u źródeł sztuki nowożytnej : materiały sesji naukowej w Toruniu 26-27 X 2000</i>, Toruń 2001.</p> <p>Jolanta Talbierska, <i>Pensieri, studi, modello, disegno. Uwagi o niektórych formach i koncepcji rysunku oraz jego związkach z grafiką XVI-XVIII w.</i> [w:] Żuchowski Tadeusz J., Dudzik Sebastian [red.], <i>Disegno - rysunek u źródeł sztuki nowożytnej : materiały sesji naukowej w Toruniu 26-27 X 2000</i>, Toruń 2001.</p> <p>Marcin Fabiański, <i>Pozycja rysunku w sztuce Italii północnej w XVI wieku. Wstęp do problematyki</i>, [w:] Tadeusz J. Żuchowski, Sebastian Dudzik, <i>Disegno - rysunek u źródeł sztuki nowożytnej: materiały sesji naukowej w Toruniu 26-27 X 2000</i>, Toruń 2001.</p> <p>Jacek Tylicki, <i>Rysunek gdański ostatniej ćwierci XVI i pierwszej połowy XVII wieku</i>. Toruń 2005.</p> <p>Piotr Borusowski <i>Do czego służyły rysunki</i>, [w:] <i>W warsztacie niderlandzkiego mistrza. Holenderskie i flamandzkie rysunki z kolekcji Muzeum Narodowego w Warszawie</i> katalog wystawy, Warszawa 2017, s. 15-36.</p> <p>Stephanie Porras, <i>ein freie hant: Autonomy, Drawing and the Young Dürer</i>, [w:] <i>The Early Dürer</i> katalog wystawy, Germanisches Nationalmuseum, Nuremberg 2012, s. 245-259</p> |                         |

|                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Uzupełniająca lista lektur</p> | <p>Barbara Hryszko <i>A painter as a draughtsman. Typology and terminology of drawings in academic didactics and artistic practice in France in 17th century</i>, [w:] Jolanta Talbierska (red.) <i>Metodologia, metoda i terminologia grafiki i rysunku : teoria i praktyka</i>, Warszawa 2014, s. 169-176.</p> <p>Jerzy Wojciechowski, <i>Disegni di stampa szczególny aspekt związków między rysunkiem a ryciną we Włoszech w początkach XVI wieku</i> [w:] Żuchowski Tadeusz J., Dudzik Sebastian [red.], <i>Disegno - rysunek u źródeł sztuki moważytnej : materiały sesji naukowej w Toruniu 26-27 X 2000</i>, Toruń 2001.</p> <p>Mikael Bøgh Rasmussen <i>The special character and status of the German drawing</i>, [w:] <i>German Drawings before 1540</i>, Copenhagen 2000.</p> <p>Justyna Guze, <i>Rysunek wenecki XVI-XVIII w. Próba charakterystyki</i>, [w:] Grażyna Bastek, Grzegorz Janczarski [red.], <i>Serenissima, światło Wenecji. Dzieła mistrzów weneckich XIV-XVIII wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie w świetle nowych badań technologicznych, historycznych i prac konserwatorskich</i> - katalog wystawy, Muzeum Narodowe w Warszawie, Warszawa 1999, s. 342-347.</p> <p>Holm Bevers, Lee Hendrix, William W. Robinson, Peter Schatborn, <i>Drawings by Rembrandt and his pupils: telling the difference</i> katalog wystawy, Los Angeles, J. Paul Getty Museum 2010</p> <p>Eberhard Koenig, <i>How did Illuminators Draw? Some Fifteenth-Century Examples, Mostly Flemish</i>, <i>Master Drawings</i>, vol. 41, nr 3, 2003, s. 216-227.</p> <p>Edina Adam, Michelle Sullivan, <i>Drawing on blue. European drawings on blue paper 1400s-1700s</i> katalog wystawy, Los Angeles, J. Paul Getty Museum, 2024.</p> <p>Roger Baetens, Maartje de Haan, <i>Rubens, Jordaens, Van Dyck and Their Circle: Flemish Master Drawings from the Museum Boijmans Van Beuningen</i> katalog wystawy, Rotterdam 2001.</p> <p>Fedja Anzelewsky, <i>German Drawings from Martin Schongauer to Hans Holbein the Younger</i>, [w:] <i>Drawings defined</i>, New York 1987, s. 133-149.</p> |
|-----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                         |                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                         |                                                                                                                                | <p>Heinrich Geissler, <i>On Central European Drawings between the Renaissance and Baroque</i>, [w:] <i>Drawings defined</i>, New York 1987, s. 321-351.</p> <p>Daniel Hess, <i>Nature as Arts Supreme Guide: Durers Nature and Landscape Studies</i>, [w:] <i>The Early Dürer</i> katalog wystawy, Germanisches Nationalmuseum, Nuremberg 2012, s. 117-131.</p> |
|                                                                         | Adresy eZasobów                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania | <p>Rysunek u progu nowożytności w północnej Europie</p> <p>Rysunek nowożytny w zbiorach muzealnych</p> <p>Techniki rysunku</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.